

ORTHESE HANDBOEK

Richtlijnproject 'Beenorthesen bij slappe verlammingen'

nr. 2 Januari 2011

Richtlijnproject 'Beenorthesen bij slappe verlammingen'

De afdelingen Revalidatiegeneeskunde van het Academisch Medisch Centrum (AMC) en het VU Universitair medisch centrum (VUmc) in Amsterdam hebben in 2008 het initiatief genomen tot het opstellen van een richtlijn voor de verstrekking van beenorthesen bij patiënten met blijvende ernstige zwakte of verlammingen van de beenspieren. De richtlijn is uitgewerkt conform de procesbeschrijving Hulpmiddelenzorg en gaat uit van de zogenaamde functiegerichte aanspraak op hulpmiddelen. De richtlijn voorziet in werkprotocollen. Binnenkort gaat de proefimplementatie van start.

Subsidiegevers

Het project wordt gefinancierd door ZonMw (2e topdown implementieronde van het programma Revalidatieonderzoek) en de Stichting Kwaliteitstgelden Medisch Specialisten (SKMS).

Projectbetrokkenen

De richtlijn is opgesteld door een werkgroep bestaande uit revalidatieartsen, orthopedisch instrumentmakers, fysiotherapeuten, bewegingswetenschappers, biomechanici, beleidsmedewerkers van ISPO Nederland, verzekeraars en gebruikers. De richtlijn wordt ondersteund door de International Society for Prosthetics and Orthotics Nederland (ISPO Nederland), de Vereniging voor Revalidatieartsen (VRA), de Vereniging Spierziekten Nederland (VSN), en door de Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV) en de Nederlandse Vereniging voor Kinderneurologie (NVKN).

Het Project

Het project 'Beenorthesen bij slappe verlammingen' richt zich op het opstellen en implementeren van een richtlijn om het indiceren en vervaardigen van beenorthesen bij patiënten met blijvende ernstige zwakte of verlammingen van de beenspieren te verbeteren. De inhoud van de richtlijn is gebaseerd op wetenschappelijke studies en op de klinische expertise van deskundigen.

De richtlijn is vormgegeven als handboek: 'Beenorthesen bij slappe verlammingen', waarin de door CVZ ontwikkelde Procesbeschrijving hulpmiddelenzorg is gevolgd. De Procesbeschrijving hulpmiddelenzorg is op dit moment de nationale standaard om het verstrekingsproces van hulpmiddelen te beschrijven. Om die reden is de Procesbeschrijving gebruikt als raamwerk voor het op te stellen handboek. Concreet betekent dit dat de hoofdstukindeling van het handboek de verschillende stappen uit de Procesbeschrijving (i.e. de zorgketen) volgt. In het handboek is ook aansluiting gezocht met internationale standaarden als de ISO 9999 en Cliq. Deze hulpmiddelenclassificaties bieden een geschikte terminologie om te komen tot een transparante selectie van een benodigd hulpmiddel.

Stand van zaken

Het richtlijnproject loopt nu 2.5 jaar. Inmiddels zijn voor alle stappen in de Procesbeschrijving geformaliseerde protocollen opgesteld, inclusief gebruiksinstructies, registratieformulieren en beslisschema's. De protocollen beschrijven o.a. de anamnese, het lichamelijk onderzoek en het gangbeeld onderzoek voor het indiceren van de orthese; het opstellen van het zorgplan voor het selecteren en vervaardigen van de orthese; de instructie en training t.a.v. het gebruik van de orthese; en de evaluatie van de orthese. De protocollen en instructies moeten voorschrijvers van beenorthesen ondersteunen in het geven van advies en het maken van onderbouwde en transparante keuzes. Een eerste inhoudelijke toetsing van het handboek zal gedaan worden aan de hand van een pilot-implementatie.

Start pilot implementatie

De pilot-implementatie is op 1 januari 2011 van start gegaan op de revalidatieafdelingen van het AMC in Amsterdam, het Roessingh in Enschede en de Sint Maartenskliniek in Nijmegen. In totaal worden 12 patiënten behandeld volgens de protocollen uit het handboek. De pilot zal worden geëvalueerd op aspecten als haalbaarheid en

bruikbaarheid. De resultaten hiervan zullen in de zomer van 2011 beschikbaar zijn, en worden gebruikt om de inhoud van het handboek bij te stellen. Hierna zal het handboek worden uitgegeven. Ideeën voor een vervolgproject richten zich op de doorontwikkeling van de richtlijn naar een digitaal systeem voor de totale zorgketen rondom de orthesebehandeling, zodat het handboek in de toekomst ook op bredere schaal geïmplementeerd kan worden.

Meer informatie

Voor meer informatie over het project of de projectbetrokkenen kunt u contact opnemen met:

Mw. dr. Merel Brehm,
Projectcoördinator en uitvoerder
020-5667596; m.a.brehm@amc.uva.nl
of met Prof.dr. Frans Nollet
Inhoudelijk projectleider
020-5664049; secrevalidatie@amc.uva.nl

Mede namens de projectgroep 'Orthese handboek', die een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de invulling van het handboek: Viola Altmann, Theo Bougie, Bert Brocking, Jos Deckers, Jaap Harlaar, Yvonne Heerkens, Huub van der Heide, Erik Hoekman, Fred Holtkamp, Martin Houben, Mark Nederhand, Kees Noppe en Theo van Brakel.